

PODZEMNE VODE V ALUVIALNIH VODONOSNIKI V JANUARJU 2007

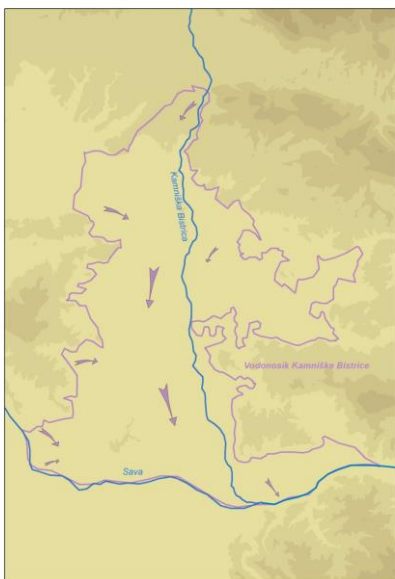
Groundwater reserves in alluvial aquifers in January 2007

Urša Gale

Januarja je v aluvialnih vodonosnikih prevladovalo nizko in običajno vodno stanje. Ekstremno nizke zaloge podzemnih vod so bile zabeležene na celotnem Sorškem polju ter v pretežnih delih vodonosnikov Kranjskega, Apaškega in Murskega polja. Podpovprečno vodno stanje je prevladovalo na Krškem, Dravskem in Ptujskem polju. Na ostalih delih vodonosnikov je bilo januarja stanje v območju običajnih vrednosti. Nadpovprečna nivoja podzemne vode sta bila izmerjena v zgornjem delu spodnje Savinjske doline in delu Kamniške Bistrice.

V prvem mesecu leta 2007 so bile vremenske razmere za obnavljanje zalog podzemne vode bolj ugodne kot v zadnjih mesecih preteklega leta. Dolgoletno januarsko padavinsko povprečje je bilo preseženo na območjih aluvialnih vodonosnikov spodnje Savinjske doline in Krško Brežiške kotline. Največji padavinski presežek je bil izmerjen na območju jugovzhodne Slovenije in je znašal eno tretjino povprečnih vrednosti. Na območju vodonosnikov severovzhodne ter jugozahodne Slovenije je padlo manj padavin, kot je običajno. Najmanjše količine so izmerili na območju vodonosnikov Vipavsko Soške doline, kjer je padlo približno tretjino padavin manj, kot znaša dolgoletno januarsko povprečje. Obilnejše padavine so bile izmerjene v prvih dneh januarja ter v začetku zadnje deкаде meseca.

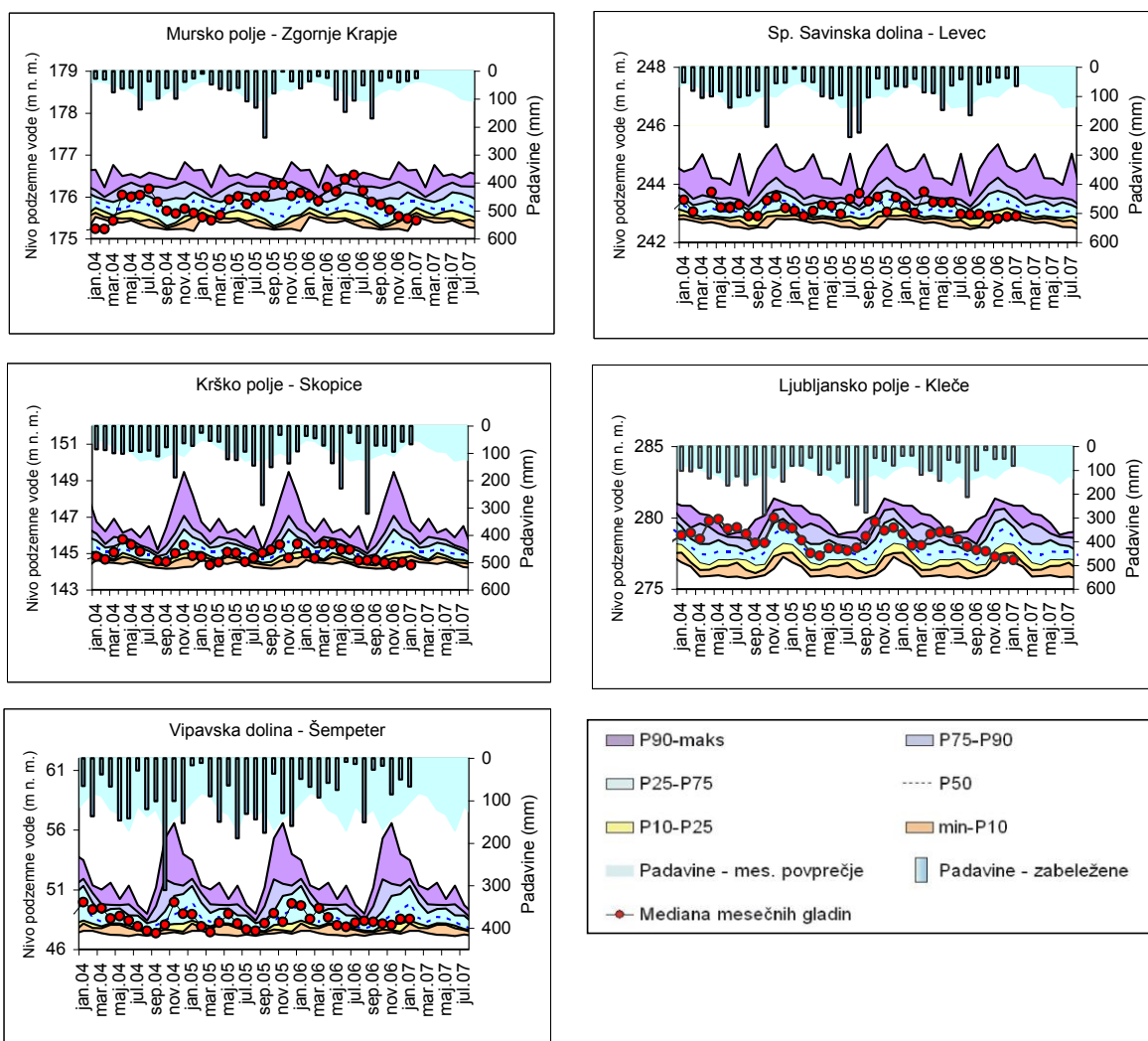
V januarju so zvišanja gladin podzemne vode prevladovala v vodonosnikih spodnje Savinjske doline, Krško Brežiške kotline, na Vodiškem polju ter v Vipavsko Soški dolini. Dvigi so bili praviloma v zadnji dekadi meseca. Največji absolutni dvig podzemne vode je bil izmerjen v Šempetru na Mirensko Vrtojbenkem polju in je znašal 89 centimetrov, največji relativni dvig pa je bil januarja zabeležen na postaji v Vipavskem Križu in je dosegel 32% maksimalne amplitude nihanja na postaji. Znižanja podzemne vode so v januarju prevladovala na Murskem, Dravskem, Ptujskem in Sorškem polju ter na Vrbanskem platoju. Največji absolutni upad podzemne vode, 123 centimetrov vodnega stolpca, je bil izmerjen na postaji v Preserjih v dolini Kamniške Bistrice. Relativni upad je bil največji na postaji v Kamnici na Vrbanskem platoju, kjer se je gladina znižala za približno 11% maksimalne amplitude nihanja na postaji.

Zanimivo porazdelitev zalog podzemnih vod smo v januarju opazovali v vodonosniku Kamniške Bistrice (skika 3). V zgornjem vtočnem delu polja, kjer se vodonosnik napaja iz Kamniške Bistrice in visokogorskega zaledja Kamniških Alp, je bilo stanje nadpovprečno vodnato, v spodnjem iztočnem delu vodonosnika ob Savi, pa smo zabeležili ekstremno nizko stanje vodnih zalog. V osrednjem delu polja so bile zaloge podzemne vode pod povprečjem. Glavne smeri toka podzemne vode v vodonosniku Kamniške Bistrice shematsko ponazarja karta (slika 1).

Slika 1. Glavne smeri toka podzemne vode v vodonosniku Kamniške Bistrice

Figure 1. Main groundwater flow directions in Kamniška Bistrica aquifer

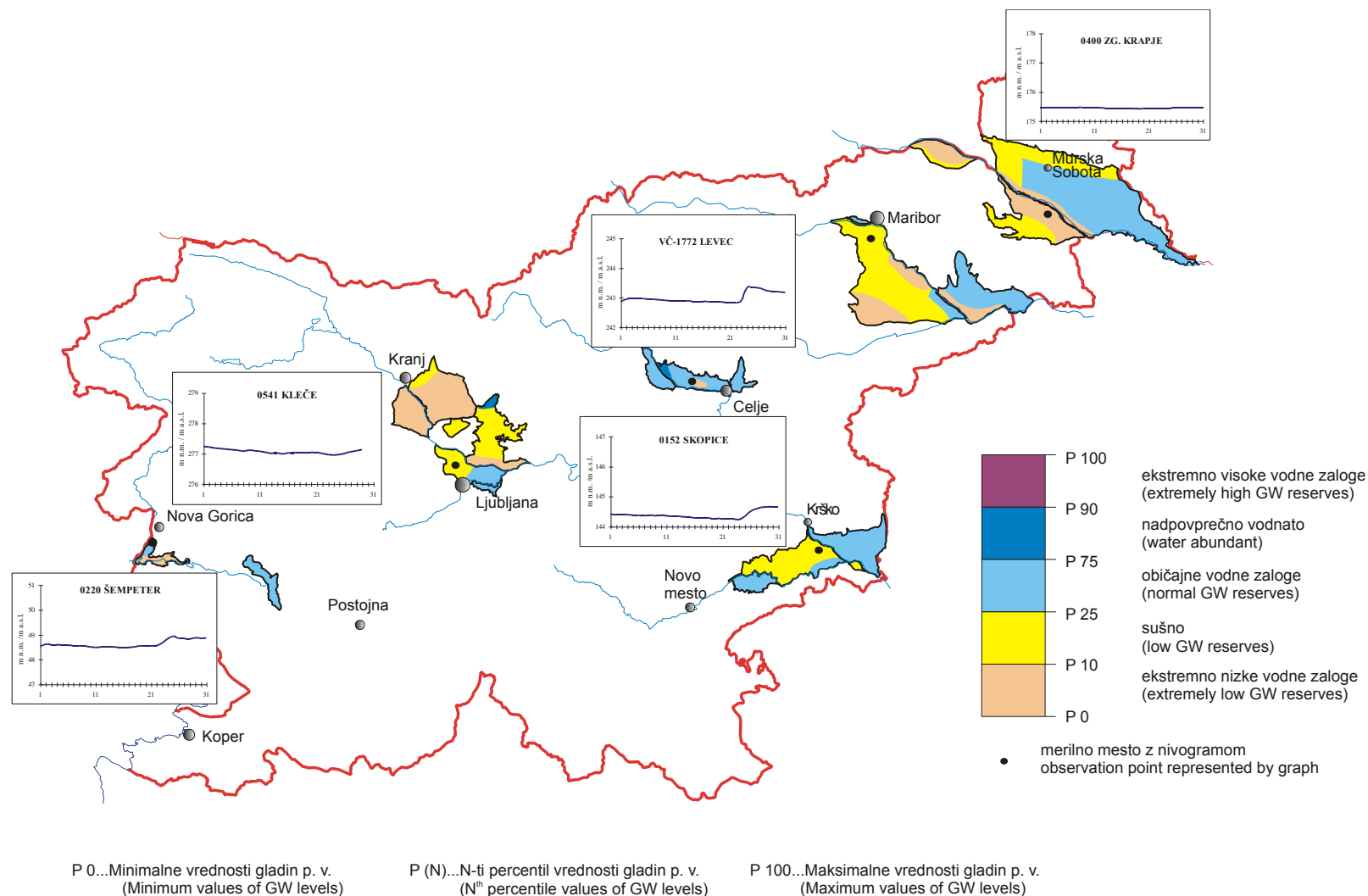
Slika 2. Mediana mesečnih gladin podzemnih voda (m.n.v.) v letih 2004, 2005 in 2006 – rdeči krogi, v primerjavi z značilnimi percentilnimi vrednostmi gladin primerjalnega obdobja 1990-2001
 Figure 2. Monthly medians of groundwater level (m a.s.l.) in years 2004, 2005 and 2006 – red circles, in relation to percentile values for the comparative period 1990-2001.

Januarja je bilo stanje zalog podzemne vode manj ugodno kot januarja pred enim letom. V letu 2006 je prevladovalo običajno vodno stanje, ponekod pa so izmerili tudi nadpovprečne mesečne zaloge podzemne vode. Pretežno območje Krškega polja je bilo tedaj ekstremno visoko vodno stanje. Pod dolgoletnim povprečjem so bile januarja 2006 zaloge podzemne vode v Vipavski dolini, v dolini Bolske, na Čateškem polju ter v pretežnem delu Apaškega polja.

Zaloge podzemnih vod so se v januarju povečale v vodonosnikih spodnje Savinjske doline, Krško Brežiške kotline, na Vodiškem polju ter v Vipavsko Soški dolini. Zaradi upadov gladin so se zaloge podzemne vode zmanjšale v vodonosnikih Murskega, Dravskega, Ptujskega in Sorškega polja ter na Vrbanškem platoju.

SUMMARY

Normal and low groundwater reserves predominated in January. Groundwater levels were decreasing in Mursko, Dravsko, Ptujsko and Sorško polje aquifers, while in aquifers of lower Savinja valley, Krško Brežice basin, Vodiško polje and Vipava Soča valley groundwater reserves were increasing.

Slika 3. Stanje vodnih zalog in nihanje gladin podzemne vode v mesecu januarju 2006 v največjih slovenskih aluvialnih vodonosnikih (obdelali: U. Gale, V. Savič)
 Figure 3. Groundwater reserves and groundwater level oscillations in important alluvial aquifers of Slovenia in January 2006 (U. Gale, V. Savič)